Soek jy 'n fantastiese tutor?

www.teachme2.com/matriek

Byeengebring deur

teachme2

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

GEOGRAFIE V1

NOVEMBER 2021

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 11 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

AFDELING A

VRAAG 1: KLIMAAT EN WEER

1.1	1.1.1	B (1)	
	1.1.2	D (1)	
	1.1.3	B (1)	
	1.1.4	C (1)	
	1.1.5	C (1)	
	1.1.6	A (1)	
	1.1.7	D (1)	
	1.1.8	A (1)	(8 x 1) (8)
1.2	1.2.1	aard (1)	
	1.2.2	nag (1)	
	1.2.3	katabaties (1)	
	1.2.4	B (1)	
	1.2.5	ryp (1)	
	1.2.6	termiese gordel (aanvaar inversie laag) (1)	
	1.2.7	nag (1)	(7 x 1) (7)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

1.3 1.3.1 GEE EEN BEWYS VIR SUID HALFROND

Datum/ Januarie dui somer aan (1)
Mosambiek (1)
Madagaskar (1)
Beira (in Mosambiek) (1)
Suidwestelike beweging (1)
Kloksgewyse sirkulasie simbool (1)
Geleë oor die Suid-Indiese Oseaan (1)
Mosambiek kanaal(1)
Tropiese sikloon (Eloise) (1)
Kaart van Suid Afrika (1)
[ENIGE EEN] (1 x 1) (1)

1.3.2 TWEE WEERST. IN INFORAFI

Swaar reënval / Reënval van 250mm in 24 uur (1)
Windspoed tot 140 - 160 km/h (1)
(2 x 1) (2)

1.3.3 GEE EEN REDE VIR AFNAME IN WIND SPOED

Verhoogde wrywing (2)
Sisteem beweeg oor die land (2)
Afname in latente hitte (2)
Afname in voginhoud (2)
(**ENIGE EEN**) (1 x 2) (2)

1.3.4 VERDUIDELIK DIE TOENAME IN WINDSPOED

Beweging oor die warm Mosambiekkanaal (2)
Minder wrywing oor Warm Mosambiek kanaal /oseaan (2)
Hoë temperature/warm oseaan veroorsaak 'n toename in verdamping (2)
Verhoogde kondensasie as gevolg van die vrystelling van latent hitte (2)
Latente hitte dryf die sisteem en verhoog die windspoed (2)
[ENIGE TWEE] (2 x 2) (4)

1.3.5 DRIE STRATEGIE E OM INPAK TE VERMINDER

VOORSORGMAATREËLS EN BESTUURSTRATEGIEë
Vroeë waarskuwingssisteme in plek (2)
Sandsakke om oorstromings te verminder (2)
Versterk bestaande infrastruktuur (2)
Bewusmaking en opvoedingsprogramme (2)
Ontruimingsprotokolle en inoefening daarvan (2)
Berging van noodvoorrade en benodigdhede (2)
Identifiseer hoogliggende gebiede om mense te ontruim (2)
Bou bo vloedlyne/kussonering (2)
Volg die beweging van die tropiese sikloon (2)
Goeie voorspelling/ Gebruik van media om gereeld op te dateer (2)
Verbeter toeganklikheid om mense te ontruim (2)
Beweeg mense na hoër grond (2)
Ontwikkeling van goeie reddings- en nooddienste (2)
Berging/voorsiening van skoon water en voedselvoorrade (2)
Reddingspersoneel, polisie, mediese personeel op bystand (2)
Onderhou kusplantegroei om as 'n buffer teen stormvloede op te tree (2)
Versoek nasionale en internasionale hulp indien nodig (2)
[ENIGE DRIE-AANVAAR VOORBEELDE] (3 x 2) (6)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

1.4	1.4.1 IDENTIFISEER LDA	Termiese laag (1) Aanvaar hitte laag (1)	(1 x 1) (1)
	1.4.2 GEE REDE VIR VORMING	Hoë temperature (2) Stygende warm lug veroorsaak ‘n laagdruksisteem (2) **[ENIGE EEN]**	(1 x 2) (2)
	1.4.3 GEE BEWYS VIR INWIG	Verlenging van isobare (2) Buiging van die isobare in die rigting van die laagdruk (2) Uitwaartse verlenging/buiging van isobare weg van die hoogdruksentrum **[ENIGE EEN]**	(1 x 2) (2)
	1.4.4 WAAROM INWIGGING AANLANDIGE WINDE TOT GEVOLG	Antikloksgewys sirkulasie (van die hoë druk) (2) Rug strek na die land (laagdruk) (2) Verlenging van isobare vind plaas in die rigting van die kuslyn (2) **[ENIGE TWEE]**	(2 x 2) (4)
	1.4.5 BESKRYF WEERSTOESTANDE BY PE	Resultate in SSO winde (anti-kloksgewys sirkulasie van die hoë druk) (2) Toename in windspoed/sterk/stormsterk winde (2) Neerslag in die vorm van reënval (2) Moontlikheid van motreën (2) Bewolkte toestande (toename in wolkbedekking) (2) Toenemende humiditeit (klein verskil tussen lugtemperatuur en doupunttemperatuur) (2) Afname in lugtemperatuur (soos lug na die land toe trek) (2) **[ENIGE DRIE]**	(3 x 2) (6)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

1.5 1.5.1 Kalahari Hoog (1)
TWEE DRUKSTELSELS NODIG VR BERGWINDE
Kuslaag (1) Aanvaar Middelbreedtesikloon (1)
(2 x 1) (2)

1.5.2 Aanvaar die speling 43.9°C tot 44,1 °C (1) (1 x 1) (1)
HOOGSTE TEMP

1.5.3 Die platorand het 'n groter vertikale hoogte (styging) (2)
WATTER ROL SPEEL ESKARP IN STYGING VAN TEMP
Groter wrywing soos lug teen die platorand af beweeg (verhoog temperatuur) (2)
Lug het 'n groter vertikale daling teen die platorand (1200m-0m) en verhit meer (2)
Verhoogde verhitting (DATV van 1°C/100m) as gevolg van vertikale afstand van die platorand (2)
[ENIGE TWEE] (2 x 2) (4)

1.5.4 Plante (Natuurlike plantegroei / Weiding) droog uit as gevolg van die warm, droë winde (2)
PARAGRAF VERDUIDELIK IMPAK V BERGWIND OP FISIESE OMGEWING
Vermindering van biodiversiteit (fauna en flora) binne die natuurlike omgewing (2)
Afnemende ekosisteme sal voedselkettings en voedselwebnetwerke ontwrig (2)
Hoër verdamping verminder grondvoginhoud (2)
Verhoogde verlies aan vog in grond sal gronderosie versnel (2)
Die land word kaal en kwesbaar gelaat en versnel gronderosie wat grondvrugbaarheid verminder (2)
Hoër vlakke van koolstofdioksied sal atmosferiese besoedeling verhoog (2)
Water uit vlak poele, klein nie-standhoudende waterliggame kan verdamp (2)
Natuurlike plantegroei word deur veldbrande vernietig (2)
Verlies aan habitat/skade aan ekosisteme as gevolg van veldbrande (2)
Toename in koolstofdioksied as gevolg van veldbrande het 'n negatiewe impak op fisiese omgewing (2)
As van veldbrande dien as kunsmis vir die ontwikkeling en groei van nuwe plantegroei (2)
Veldbrande kan saadontkieming bevorder (2)
[ENIGE VIER] (4 x 2) (8)
[60]

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 2: GEOMORFOLOGIE

2.1	2.1.1	B (1)	
	2.1.2	C (1)	
	2.1.3	D (1)	
	2.1.4	C (1)	
	2.1.5	C (1)	
	2.1.6	D (1)	
	2.1.7	B (1)	
	2.1.8	B (1)	(8 x 1) (8)
2.2	2.2.1	X (1)	
	2.2.2	Y (1)	
	2.2.3	X (1)	
	2.2.4	Y (1)	
	2.2.5	X (1)	
	2.2.6	X (1)	
	2.2.7	X (1)	(7 x 1) (7)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.3 2.3.1 **A** Tralie (1)
B Dendrities (1) (2 x 1) (2)

2.3.2 **A** Alternatiewe lae van harde en sagte gesteente/ geplooide rotsstruktuur (2)
ONDRSKEI ONDRLIG
B Gesteente is eenvormig weerstandbiedend teen erosie (2) (2 x 2) (4)

2.3.3 Die strome vloei in verhouding tot die plooie/voue van die gesteentes (2)
WAAROM SYTAKKE PARALLEL AAN MEKAAR
Die strome vloei oor sagter rots van die sinklien (vallei) (2)
Interfluviale riwwe is parallel (2)
[ENIGE EEN] (1 x 2)
(2)

2.3.4 3de (orde) (2) (1 x 2) (2)

2.3.5 Hoër (1) (1 x 1) (1)

2.3.6 (a) Lae reënval sal lei tot 'n laer dreineerdigtheid (2)
VERBAND REENVAL STEIL GR
(b) Die steil gradiënt lei tot 'n hoër dreineerdigtheid (2) (2 x 2) (4)

2.4.1 Afsetting (1) (1 x 1) (1)

2.4.2 Geleidelik/plat/ gelyk (2) (1 x 2) (2)

2.4.3 Toename in afsetting van slik/alluvium/sand op die vloedvlakte (2)
TWEE REDES VIR BREE VLOEDVLAKTE BY X
Rivier is vlak wat daartoe lei dat meer afsetting plaasvind (2)
Baie sytakke sit sediment neer (2)
Die sagte helling verminder die snelheid van die rivier en die hoeveelheid sediment wat gedra word (2)
Gereelde oorstromings in die area (2)
[ENIGE TWEE] (2 x 2) (4)

2.4.4 Die afsetting van slik sal die vloedvlakte breër maak (2)
PARAGRF VERDUIDL FISIESE IMPK VN OORSTROMNGS OP VLOEDVKT
Die afsetting van vrugbare grond sal die kwaliteit verbeter en die hoeveelheid plantegroei op die vloedvlakte vermeerder. (2)
Die afsetting van alluvium verhoog die kwaliteit van die grond (2)
Levées(oewerwal/nauurlike dyk) vorm op die vloedvlakte as gevolg van oorstromings wat plaasvind (2)
Skep vleilande wat habitatte vir lewende organismes is (2)
Verhoog grondvoginhoud wat plantegroei bevoordeel/verbeter biodiversiteit (2)
Laat toe dat vloedwater uitsprei en oortollige water word gestoor (2)
Deurlopende oorstroming suiwer water/verhoog waterkwaliteit (2)
Die watertafel styg en lei tot moerasse en vleie/vleilande op vloedvlakte (2)
Die deurdrenkte gronde verminder toegang tot dele van die vloedvlakte (2)
Die vlak van infiltrasie langs die vloedvlakte verhoog die versadigingsvlak van grond (2)
Die biodiversiteit van die vloedvlakte verander om aan te pas by die veranderende toestande (2)
Deurlopende oorstroming of onderdompeling het 'n negatiewe impak op die natuurlike plantegroei / vloedvlakte (2)
[ENIGE VIER] (4 x 2) (8)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.5 2.5.1 DEFINISIE Wanneer 'n meer energieke rivier die water van 'n minder energieke rivier (2)
[KONSEP] (1 x 2) (2)

2.5.2 NOEM EEN TOESTAND 'n Steiler gradiënt (aan die een kant van die waterskeiding) (2)
Meer reënval (aan die eenkant van die waterskeiding) (2)
Minder weerstandbiedende/sagter rots/gesteente (aan die een kant van die waterskeiding) (2)
[ENIGE EEN] (1 x 2) (2)

2.5.3

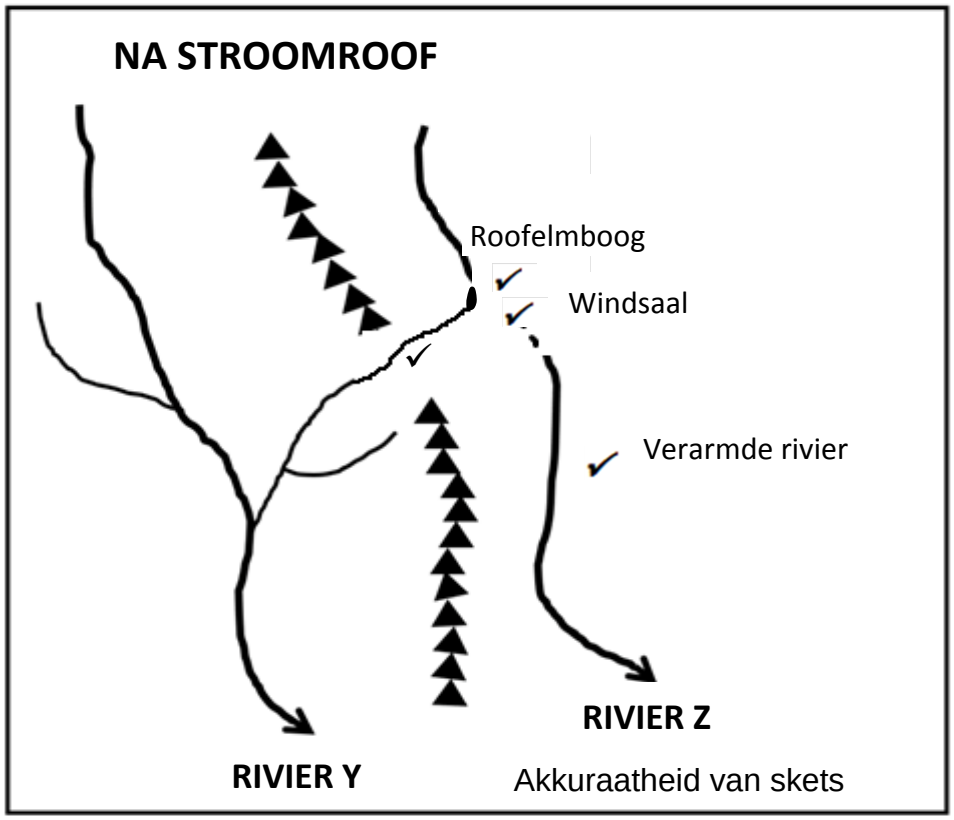

Punte word soos volg toegestaan:
- Korrektheid van skets (1)
- Windsaal (1)
- Roofelmboog (1)
- Verarmde stroom/rivier (1) (1 + 3) (4)

2.5.4 Rivier **Y** (1) (1 x 1) (1)

2.5.5 REDE Rivier **Y** het 'n groter volume water (2) (1 x 2) (2)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.5.6 VERDUIDELIK IMPAK VAN DIE VERANDRING OP ROOFSTR

Verhoogde vertikale erosie as gevolg van die verhoogde volume water in rivier **Y** (2)
Die aktiewe erosie van die rivier sny in die vallei en vorm terrasse (2)
Die sagter rots in die vallei erodeer vinniger wat lae/terrasse tot gevolg het (2)
Nuwe valleie vorm in 'n vallei as gevolg van verhoogde rivierafvoer (2)
Terrasse vorm as gevolg van herhalende verjonging in verskeie valleie (2)
Meanders sal ingesny/ingekerf word (2)
'n Knakpunt kan langs die profiel van die rivier ontwikkel (2)
Toename in oorstromings as gevolg van groter volume water (2)
Toename in snelheid van water in die rivierkanaal as gevolg van groter volume water (2)
Die roofstroom sal 'n groter vrag dra/minder afsetting (2)

[ENIGE TWEE] (2 x 2) (4)
[60]

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

AFDELING B

VRAAG 3: GEOGRAFIESE VAARDIGHEDE EN TEGNIEKE

3.1 3.1.1 Limpopo (1) (1 x 1) (1)

3.1.2 A (1) (1 x 1) (1)

3.1.3 C (1) (1 x 1) (1)

3.1.4 **Oppervlak = Lengte (L) x Breedte (B)**

Oppervlak = [2 cm x 100] x [1.6 (1) cm x 100] [Speling: breedte (1,5 – 1,7 cm]
= 200 (1) m x 160 (1) m [Speling: 150-170m]
= 32 000 m^2 (1) [Speling: 30 000 m² – 34 000 m²] (4 x 1) (4)

3.1.5 **WAAROM VERSKYNSEL GROTER OP ORTO**
Die skaal van die ortofoto is (5 keer) groter as die skaal van die topografiese kaart (1)
(Aanvaar) Die skaal van die topografiese kaart is (5 keer) kleiner as die skaal van die ortofotokaart (1)
[ENIGE EEN] (1 x 1) (1)

3.1.6 190° (Speling: 189 ° - 191°) (1) (1 x 1) (1)

3.1.7 **MP = WP + MD**

MP = 190° + 17°10'
= 207°10′ (1) (Speling: 206°10′- 208°10′) (1 x 1) (1)

3.2 3.2.1 (a) Winter (1) (1 x 1) (1)

TIPE RIVIER
(b) Nie-standhoudende riviere (1)
Aanvaar Periodies (1)
[ENIGE EEN] (1 x 1) (1)

EEN STRATEGI
(c) Standhoudende water (2)
Aanvaar damme (2)
Reservoirs (2)
[ENIGE EEN] (1 x 2) (2)

3.2.2 **BEWYS V WINDRGTNG**
Die oriëntasie van die landingstrook (2)
Vliegtuie styg en land volgens die heersende windrigting (2)
[ENIGE EEN] (1 x 2) (2)

3.2.3 D (1) (1 x 1) (1)

3.2.4 B (1) (1 x 1) (1)

3.2.5 B (1) (1 x 1) (1)

3.2.6 Wesnoordwes/ Noordwes (1) (1 x 1) (1)

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

	3.2.7 HOE SYTAKKE HELP RIGTING	Sytakke sluit met skerp hoeke by die hoofrivier aan (2)	(1 x 2) (2)
3.3	3.3.1	Vektor (1)	(1 x 1) (1)
	3.3.2	A (1)	(1 x 1) (1)
	3.3.3 BEWYSE HOE PROSES GEIMPLIM BAKEN AF	'n Muur (swart lyn) is gebruik om die gebied rondom die rivier af te baken (2) Geen geboue in die afgebakende gebied nie (2) Geen menslike aktiwiteit/ geen ontwikkeling (2) Geen bewerking van grond sigbaar nie (2) **[ENIGE EEN]**	(1 x 2) (2)
	3.3.4 IDENTIFIR LAE	Riviere (1) Aanvaar Dreinering (1) Paaie (1) Aanvaar Infrastruktuur (1) Geboue (1) Aanvaar Grondgebruik (1) Kontoerlyne (1) Aanvaar Reliëf/Topografie (1) Rots/grondstruktuur (1) Aanvaar Geologie (1) **[ENIGE TWEE]**	(2 x 1) (2)
	3.3.5 WAAROM NODIG OM LAE TE GEBRUIK	Om die vlak van dreinering/versadiging te bepaal (2) Om die moontlikheid van oorstromings te bepaal (2) Om die toeganklikheid van die landingstrook te bepaal (2) Om die beskikbaarheid van oop ruimtes te bepaal (2) Om die aard van die gradiënt te bepaal (2) Om die aard van die grond te bepaal (2) Om die (stabiliteit van die) geologiese struktuur van die onderliggende rots te bepaal (2) **[ENIGE EEN]**	(1 x 2) (2) **[30]**

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou